



Številka: 007-247/2019/28
Ljubljana, 28. 1. 2020
EVA 2019-2330-0089
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Novo gradivo št. 1 - Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... redni seji dne ... sprejela naslednji sklep: Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po skrajšanem postopku. Stojan Tramte GENERALNI SEKRETAR
Sklep prejmejo: - Državni zbor Republike Slovenije, - Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, - Ministrstvo za okolje in prostor, - Ministrstvo za kulturo, - Ministrstvo za javno upravo, - Ministrstvo za finance, - Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
Vlada Republike Slovenije predlaga, da Državni zbor Republike Slovenije skladno s 142. členom Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. <u>92/07</u> – uradno prečiščeno besedilo, <u>105/10</u> , <u>80/13</u> in <u>38/17</u>) Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve Zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov (Uradni list RS, št. <u>14/18</u>). Spremembe in dopolnitve se nanašajo na posebnosti upravnega postopka izdaje odločb za sanitarno sečnjo na podlagi zakona, ki ureja gozdove, ter poenostavitev postopka sprejema sprememb in dopolnitev gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote v primeru naravne nesreče v gozdu.
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
- mag. Robert Režonja, generalni direktor Direktorata za gozdarstvo in lovstvo, - Gregor Meterc, vodja Sektorja za gozdarstvo, - Samo Mihelin, vodja Sektorja za pravno sistemske zadeve in spremljanje gospodarjenja z

državnimi gozdovi.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
<ul style="list-style-type: none"> – dr. Aleksandra Pivec, ministrica, – Damjan Stanonik, državni sekretar, – mag. Robert Režonja, generalni direktor Direktorata za gozdarstvo in lovstvo, – Gregor Meterc, vodja Sektorja za gozdarstvo, – Samo Mihelin, vodja Sektorja za pravno sistemske zadeve in spremljanje gospodarjenja z državnimi gozdovi, –Tanja Krebs, višja svetovalka, –mag. Alenka Korenjak, sekretarka.
5. Kratek povzetek gradiva:
<p>S predlaganimi spremembami in dopolnitvami Zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov se zagotavlja hitrejše in učinkovitejše izvajanje sanitarne sečnje in drugih varstvenih del za preprečevanje širjenja podlubnikov po naravnih nesrečah v gozdovih ter ohranitev in krepitev biotskega ravnovesja v gozdovih.</p> <p>S predlaganim zakonom omogočamo lastnikom gozdov, da na Zavod za gozdove Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zavod) pred iztekom roka, določenega v odločbi o določitvi varstvenih del, vložijo zahtevo za podaljšanje roka iz odločbe, če so za to podani objektivno utemeljeni razlogi. Gre zlasti za primere težje dostopnosti do poškodovanega gozda zaradi neugodnih vremenskih razmer (večja količina zapadlega snega, razmočenost tal zaradi obilnega deževja,...), nezmožnosti pridobitve vseh zahtevanih soglasij (dovoljenj) za izgradnjo gozdne prometnice, katere gradnja je nujno potrebna za izvedbo sanitarnih del (tj. soglasje (so)lastnikov, naravovarstveno soglasje, vodovarstveno dovoljenje idr.), zapore lokalnih cest idr. Lastnik lahko zahteva tudi, da Zavod v odločbi spremeni obseg sanitarne sečnje in po potrebi podaljša rok za njeno izvedbo, zlasti če se na terenu izkaže, da je obseg poškodovanega drevja po izdaji odločbe večji, kot je bil ugotovljen v prvi odločbi, tj. zaradi novih poškodb, ki so jih povzročila podrta ali poškodovana drevesa na ostalem bližnjem drevju ali hitrega razmnoževanja in širjenja lubadarja na zdrava drevesa. O lastnikovi zahtevi odloči Zavod z odločbo, s katero lastniku ugotovi ali njegovo zahtevo zavrne. Zavod lahko pred iztekom roka, določenega v odločbi za izvršitev del, začne postopek za izdajo odločbe o spremenjenem obsegu sanitarne sečnje in posledično novem roku tudi po uradni dolžnosti, če sam ugotovi obstoj objektivno utemeljenih okoliščin.</p> <p>Prav tako predlog zakona omogoča, da se, če posek zaradi sanitarne sečnje kot posledica naravne nesreče v gozdovih na ravni gozdnogospodarske enote preseže 25 % možnega poseka, spremembe gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote sprejmejo po skrajšanem postopku. Zavod pripravi predlog sprememb in dopolnitev načrta in na ministrstvo, pristojno za okolje, vložijo vlogo za odločitev glede obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje. Nato Zavod predloži ministrstvu, pristojnemu za gozdarstvo, v sprejem predlog sprememb in dopolnitev gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote brez predhodnih postopkov, določenih v zakonu, ki ureja gozdove, in ne glede na leto ureditvenega obdobja. Predlog sprememb in dopolnitev predhodno določi svet območne enote Zavoda. Spremembe in dopolnitve načrta se lahko nanašajo samo na odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov. V delih enote, kjer škoda zaradi prenamnožitve populacij podlubnikov ni ugotovljena, se ukrepi v gozdovih izvedejo v skladu s prvotno sprejetim načrtom, ki se je sprejel po postopkih, določenih s predpisi o gozdovih.</p>
Novo gradivo št. 1 - utemeljitev izvajanja tekočih poslov vlade:
<p>Obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov predstavlja tekoči posel skladno s 115. členom Ustave RS. S predlaganjem sprememb in dopolnitev Zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov vlada ne uvaja nove politike ali strateške usmeritve, ampak zgolj omogoča učinkovitejše ukrepanje v primeru, ko gre za naravno nesrečo širših razsežnosti, ki jo povzroča prenamnožitev populacije podlubnikov v gozdu. V takšnih</p>

primerih je učinkovito ukrepanje odločilnega pomena, saj se tako omejuje gospodarska in ekološka škoda v gozdovih, ki jo povzroča prenamnožena populacija podlubnikov. Spremembe in dopolnitve zakona tudi omogočajo sprejemanje gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot, ki jih prizadene naravna nesreča, po skrajšanem postopku. S tem se zmanjšujejo administrativne ovire in omogoča izvajanje spremenjenega in dopolnjenega gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote, ki je ključna strokovna podlaga za izvedbo obnove prizadetih gozdov, zato je sprejem sprememb in dopolnitev zakona nujen.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: –nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja –razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna –razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
/	/	/	/	/
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
/	/	/	/	/
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
/	/		/	
SKUPAJ				
<p>OBRAZLOŽITEV:</p> <p>I.Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu</p> <p>V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):</p> <ul style="list-style-type: none"> –prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, –odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, –obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. <p>II.Finančne posledice za državni proračun</p> <p>Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:</p>				

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

Spremembe in dopolnitve Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov nimajo finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS:NE

NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: /

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani: /

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave: 7. avgust 2019

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,**

–predstavniki strokovne javnosti.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

- Gozdno gospodarstvo Bled, d. o. o.,
- Združenje večjih gozdnih posesti.

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno**,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

1. Predlog, da bi se določbe Zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov (Uradni list RS, št. 14/18; v nadaljnjem besedilu: ZUOPŠP) uporabljale tudi, kadar bi posek zaradi sanitarne sečnje presegal 50 % letnega možnega poseka.

Četrty odstavek 1. člena ZUOPŠP določa, da se ta uporablja za odpravo posledic škode v gozdovih zaradi naravnih ujm, če je treba posekati oziroma spraviti iz gozda več kot 400.000 m³ dreves v posameznem koledarskem letu in je ocenjena škoda enaka ali večja od praga, kot ga za naravno nesrečo opredeljujejo predpisi, ki urejajo področje naravnih nesreč, in ima to lahko za posledico prenamnožitve populacije podlubnikov. V skladu s predpisi, ki urejajo naravne nesreče, mora škoda presežati 0,3 promile načrtovanih prihodkov državnega proračuna v tekočem letu, da gre za naravno nesrečo. V posamezni gozdno gospodarski enoti ne more priti do situacije, da bi 50 % sanitarnega poseka doseglo 400.000 m³, saj je možni posek v posamezni gospodarski enoti povprečne velikosti med 150.000 m³ in 300.000 m³. Posledično tudi škoda ne more preseči praga za naravno nesrečo - 0,3 promile načrtovanih prihodkov državnega proračuna v tekočem letu. Zato predlog ni bil upoštevan.

2. Predlog, da bi se z ZUOPŠP dovolilo skladiščenje lesa na kmetijskih zemljiščih, če ima lastnik tega lesa sklenjeno ustrezno najemno pogodbo z lastnikom kmetijskega zemljišča.

26. člen Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16) določa, da če spravila, prevoza ali zložitve gozdnih lesnih sortimentov ni mogoče opraviti drugače ali bi bil drugačen način nesorazmerno dražji, mora lastnik kmetijskega zemljišča dovoliti v nerastni dobi začasen prevoz ali začasno zložitve tujih gozdnih lesnih sortimentov na svojem zemljišču. Če tega ni mogoče doseči sporazumno, izda Zavod o tem odločbo v upravnem postopku. V odločbi se v skladu s predpisi o razlastitvi določi tudi višina odškodnine za začasno uporabljena zemljišča. Navedeni predlog je že upoštevan v veljavnih predpisih o gozdovih.

3. Zahteva po določitvi izjeme pri ureditvi sečišča (da vej in vrhačev ne bi bilo treba razžagovati in zlagati v kupe)

10. člen Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravlilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13) določa, da se mora sečišče urediti takoj po poseku drevja in spravlilu gozdnih lesnih sortimentov, najpozneje pa v dveh mesecih po začetku sečnje, razen če z drugimi predpisi ali odločbo Zavoda za gozdove Slovenije ni določen krajši rok. V skladu s Pravilnikom je sečišče urejeno, če so:

- posekana vsa drevesa, ki so bila pri sečnji ali spravlilu močnejše poškodovana;
- iz gozda spravljene vsi gozdni lesni sortimenti;
- veje in vrhači iglavcev razžagani in zloženi na kupe oziroma v primeru strojne sečnje založeni tudi v sečne poti ali v primeru uporabe procesorske glave na dvigalu žičnice, zloženi na kupe

tudi ob kamionski cesti;

- pri redčenju ali panjevski sečni debelejšje veje listavcev razžagane in razprostrte po gozdnih tleh;
- pri pomladitvenih sečnjah sečni ostanki zloženi tako, da ne ovirajo razvoja mladja;
- pri končnem poseku za umetno obnovo sečni ostanki primerno razžagani in zloženi v redi ali kupe tako, da je površina pripravljena za sajenje;
- odpravljene poškodbe na gozdnih tleh in gozdnih vlakah, ki predstavljajo nevarnost za pričetek erozije, in če so odstranjeni vsi sečni ostanki iz strug potokov in hudournikov;
- sečni ostanki odstranjeni z gozdnih poti in prometnic, z mejnikov, iz kaluž in vodnih izvirov ter s kmetijskih zemljišč in z zunanjih gozdnih robov;
- odstranjeni vsi nelesni odpadki, ki so nastali pri opravljanju del.

Z zlaganjem vej in vrhačev v kupe se preprečuje nadaljnje razmnoževanje in širjenje podlubnikov, pri pomladitvenih sečnjah pa se s tem naredi prostor za pomladitev. Zato predlog ni bil upoštevan.

4. Zagotovitev dodatnih sredstev za vzdrževanje gozdnih prometnic v višini vsaj 50 % dodatnih sredstev.

Predlog bi imel nesprejemljive posledice za javno finančna sredstva. Ne glede na to, pa se sredstva za vzdrževanje gozdnih cest v proračunih prihodnjih let povečujejo. Zagotavljajo se iz treh virov: lastniki gozdov, proračun RS in lastna sredstva občin. Delež proračunskih sredstev predstavlja 33 %. Zaradi povečevanja katastrskega dohodka v prihodnjih letih, se povečujejo tudi sredstva proračuna. Od leta 2021 bodo sredstva za vzdrževanje gozdnih cest višja za 60 % glede na leto 2018.

5. Zahteva, da se za drevje, iz katerega je podlubnik že izletel, ne izdaja odločb o sanitarni sečnji z roki, ki veljajo za sanitarno sečnjo.

29. člen Zakona o gozdovih, ki je podlaga za izdajo odločb za sanitarno sečnjo in določitev roka za njeno izvedbo določa, da se odločba za sanitarno sečnjo izda samo za z insekti napadeno drevje. Iz tega izhaja, da se za drevje, iz katerega je podlubnik že izletel, ne izda odločba o sanitarni sečnji in tudi ne določi rok, ki velja za izvršitev takšne odločbe. Ker ni več nevarnosti širjenja podlubnikov iz takšnih dreves, je rok lahko sorazmerno daljši.

6. Predlog, da za gradnjo gozdnih cest, ki so enostaven objekt, ne bi bilo treba pridobivati soglasij in dovoljenj, ampak bi zadostoval elaborat ničelnice, ki ga izdelata Zavod.

V prvotnem predlogu ZUOPŠP se je predlagalo, da bi se gozdne vlake, ki so enostaven objekt, lahko gradilo samo na podlagi soglasja Zavoda, ne bi pa bilo potrebno pridobivati drugih soglasij in dovoljenj. Takšni rešitvi sta nasprotovala Ministrstvo za okolje in prostor ter Ministrstvo za kulturo, zato je bil ta člen izbrisan iz predloga Zakona.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Dr. Aleksandra Pivec
ministrica

Datum:
Številka:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU – 1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji ... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po skrajšanem postopku.

Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Ministrstvo za okolje in prostor,
- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

**ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA
O DODATNIH UKREPIH ZA ODPRAVO POSLEDIC ŠKODE ZARADI PRENAMNOŽITVE
POPULACIJE PODLUBNIKOV**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

V letu 2014 je slovenske gozdove močno prizadel žledolom. Močno poškodovanih je bilo kar 9,1 milijona m³ dreves in več kot 50 % površine vseh gozdov v Republiki Sloveniji. Ocenjena škoda je po podatkih Zavoda znašala 214 milijonov evrov, predviden zaključek sanacije pa je načrtovan v letu 2020. Zaradi poškodb, ki so jih v žledu utrpela drevesa, fiziološke oslabiljenosti dreves in ugodnih vremenskih razmer za razmnoževanje podlubnikov, ki po drugi strani slabijo vitalnost dreves, zlasti osmerozobega smrekovega lubadarja (*Ips typographus*), so se le-ti močno namnožili. Zaradi napada podlubnikov je bilo v letu 2015 posekanih več kot 2,1 milijona m³ dreves, v letu 2016 2,3 milijona m³ dreves, v letu 2017 več kot 1,72 milijona m³ dreves in v letu 2018 več kot 593.000 m³ dreves. Tako obsežne škode zaradi gradacije podlubnikov v slovenskih gozdovih še nismo beležili. Do sedaj je bila največja evidentirana količina posekanega drevja zaradi napada podlubnikov v letu 2005 750.000 m³. V letu 2017 je slovenske gozdove prizadel tudi močan vetrolom, zaradi katerega je bilo potrebno posekati 2,9 milijona m³ drevja. Zaradi poškodovanosti večjih površin gozdov po vetrolomu so se tako v letu 2018 in 2019, kot posledica ponovno namnožili podlubniki. V letu 2019 beležimo izrazito večji sanitarni posek zaradi napada podlubnikov na gozdnogospodarskem območju Bled, Kočevje in Slovenj Gradec.

Lastniki gozdov so utrpeli veliko škodo zaradi žledoloma in vetroloma. Dodatna škoda pa nastaja še zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov. Poškodovane in s podlubniki napadene smreke je treba posekati, praviloma veliko pred sečno zrelostjo. Drevje, ki sta ga prizadela žledolom ali vetrolom, je po večini prelomljeno, izruvano ali kako drugače mehansko poškodovano. Drevje, ki je posekano zaradi napada podlubnikov, po sečni pogosto napadejo še glive modrivke, ki les dodatno razvrednotijo. Poškodovan gozd je treba obnoviti, kar za lastnika pomeni več desetletij vlaganj in nobenih dohodkov.

Najučinkovitejši ukrep za zatiranje in preprečevanje širjenja populacije podlubnikov je pravočasen posek in izdelava lubadark, in sicer še preden hrošči izletijo in kolonizirajo še na nenapadena drevesa.

S ciljem učinkovitejšega izvajanja varstvenih ukrepov v gozdovih v primeru naravnih nesreč je bil v letu 2018 sprejet Zakon o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov (Uradni list RS, št. 14/18). Vlada RS je 30. 5. 2019 sprejela sklep št. 3400-2/2018/3, s katerim je potrdila poročilo o obsegu naravne ujme – vetroloma med 11. in 13. decembrom 2017. Vlada se je seznanila s končno oceno škode v gozdovih, ki je znašala 48 milijonov EUR. 10. 1. 2019 je Vlada RS sprejela sklep št. 3400-6/2018/4, s katerim je potrdila poročilo o stanju in oceni škode v gozdovih zaradi napada podlubnikov v letu 2018 in vetroloma med 29. in 30. oktobrom 2018. Ugotovila je, da so izpolnjeni pogoji za naravno nesrečo v skladu s četrtrim odstavkom 1. člena Zakona. Ocena škode v gozdovih je znašala 7,2 milijona EUR zaradi vetroloma in 8,9 milijona EUR zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov. Nadalje je Vlada RS 10. 10. 2019 sprejela še sklep št. 3400-42/2019/3, s katerim je potrdila poročilo o stanju in oceni škode zaradi prenamnožitve podlubnikov v letu 2019. Ocena škode zaradi prenamnožitve od 1.

maja do 13. avgusta 2019 je znašala 10,5, milijona EUR.

S spremembami in dopolnitvami se predlaga še nekaj izboljšav. Gre predvsem za posebno ureditev upravnega postopka na način, da lahko lastnik gozda na Zavod pred iztekom roka, določenega v odločbi o določitvi varstvenih del, vloži zahtevo za podaljšanje roka iz odločbe, če so za to podani objektivno utemeljeni razlogi. Lastnik lahko zahteva tudi, da Zavod v odločbi poveča obseg sanitarne sečnje in po potrebi podaljša rok za njeno izvedbo, če se na terenu izkaže, da je obseg poškodovanega drevja po izdaji odločbe večji, kot je bil ugotovljen v prvi odločbi, zlasti zaradi novih poškodb, ki so jih povzročila podrti ali poškodovana drevesa na ostalem bližnjem drevju ali hitrega razmnoževanja in širjenja lubadarja na zdrava drevesa. O lastnikovi zahtevi odloči Zavod z odločbo, s katero lastniku ugodí ali njegovo zahtevo zavrne.

S spremembami in dopolnitvami se določa skrajšane postopke za sprejemanje sprememb in dopolnitev gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote. Predpisi o gozdovih namreč določajo dopustna odstopanja od možnega poseka brez potrebne spremembe gozdnogospodarskega načrta, ki na ravni gozdnogospodarske enote znaša 25 odstotkov, če gre za sanitarne sečnje. Določajo tudi postopke, ki jih mora Zavod izvesti ob sprejemanju načrta. Ti postopki so dolgotrajni in zamudni in jih je v primeru, ko je treba načrt spremeniti zaradi sprememb v gozdovih kot posledica naravnih nesreč, mogoče skrajšati. Zato se s spremembami in dopolnitvami Zakona določa, da se spremembe in dopolnitve načrtov nanašajo samo na odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov, spremenjen in dopolnjen načrt pa se sprejme po skrajšanem postopku. Zavod pripravi predlog sprememb in dopolnitev načrta, ga pošlje v presojo z vidika obvezne celovite presoje vplivov na okolje na ministrstvo, pristojno za okolje, sprejme ga svet območne enote Zavoda, nato pa ga Zavod predloži v sprejetje Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj, ki se ga želi doseči s spremembo zakona, je zagotoviti pravočasno in učinkovito izvedbo sanitarnih sečenj in preventivnih varstvenih del po naravnih nesrečah v gozdovih ter s tem zagotoviti ohranitev in krepitev biotskega ravnovesja v gozdovih.

Prav tako je cilj skrajšati postopke pri sprejemanju sprememb in dopolnitev gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot v primeru prenamnožitve populacije podlubnikov (ter drugih naravnih nesreč v gozdovih) ter določitve primerne roka za izvedbo sanitarne sečnje in drugih varstvenih del, ki jih je treba izvesti za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov (ali drugih naravnih nesreč v gozdovih po tem zakonu).

2.2 Načela

Načela zakona ostajajo enaka načelom osnovnega Zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov. S spremembami in dopolnitvami zakona se sledi trajnostnemu, sonaravnemu in večnamenskemu gospodarjenju z gozdom in s predlaganimi rešitvami ta načela krepí.

2.3 Poglavitne rešitve

Določa se posebna ureditev upravnega postopka. Lastniki gozda lahko na Zavod vložijo zahtevo za podaljšanje roka za izvedbo varstvenih del iz odločbe, če so za to podani objektivno utemeljeni razlogi.

Določajo se tudi izjeme glede postopka sprejemanja sprememb in dopolnitev gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot v primerih, ko posek zaradi sanitarne sečnje na ravni gozdnogospodarske enote preseže 25 % možnega poseka, in sicer na način, da se sprememba sprejme po skrajšanem postopku. V tem primeru Zavod brez predhodnih postopkov, določenih v Zakonu o gozdovih, Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v sprejem predloži samo predlog sprememb in dopolnitev gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote, ki ga predhodno določi svet območne enote Zavoda. Spremembe in dopolnitve se lahko nanašajo le na odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacij podlubnikov.

Način reševanja:

–vsi predlagani ukrepi se bodo urejali s predlaganim Zakonom,

Predlog zakona je usklajen:

–z veljavnim pravnim redom,

–s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo,

–s predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti oziroma spremeniti in »paketno« obravnavati.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov nimajo vpliva za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET.

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih finančnih sredstev v že sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Avstrija:

Avstrijski zakon o gozdovih lastnikom gozdov in njihovim gozdarskim organom/upraviteljem nalaga nadzor nad stanjem podlubnikom in obvezna javljanja prenamnožitev deželnim/državnim gozdarskim oblastem. Lastniki gozdov so po zakonu zavezani k izvajanju ustreznih preventivnih ukrepov za preprečevanje prenamnožitve in zatiranje podlubnikov (in drugih škodljivih organizmov). Pomembni detajli povezani z rokovanjem z napadenim lesom so opisani v Pravilniku o varstvu gozdov (2003). Postopki in omejitve pri kurjenju npr. vej in ostalih sečnih ostankov so podrobneje predpisani v Zakonu o gozdovih. V večini zveznih dežel so deželne (gozdarske) oblasti zagotovile številne storitve in podpore, ki pomagajo lastnikom gozdov za učinkovito obvladovanje podlubnikov.

Zvezno ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, je za primer prenamnožitve podlubnikov pripravilo paket ukrepov, in sicer:

- 1.) Intenzivno spremljanje stanja gozdov. Zvezni inštitut intenzivno spremlja stanje gozdov,

prav tako pa želijo ob spremljavi različnih parametrov izboljšati napovedi glede stopnje ranljivosti.

- 2.) Komunikacijska platforma. Namenjena je komunikaciji z različnimi deležniki. Cilj je, da se na najboljši možni način obvešča lastnike gozdov. Komuniciranje z gospodarstvom poteka preko »Forst Holz Papier« platforme.
- 3.) Okrepljeno svetovanje in usposabljanje. Varstvo gozdov je eno izmed ključnih področij izobraževanja in usposabljanja. Pomembna je tesna povezava med raziskavami, prenosom najnovejših ugotovitev v prakso, poučevanjem, usposabljanjem ipd..

Hrvaška:

V okviru Ministrstva za kmetijstvo deluje posebna služba za svetovanje privatnim lastnikom gozdov na področju boja proti podlubnikom, za državne gozdove pa je pristojno podjetje Hrvatske šume d. o. o. Področje ukrepov v primeru prenamnožitve podlubnikov ureja »Naredba o poduzimanju mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje štetnog organizma *Ips typographus* (L.) – osmerozubi smrekov pisar«. Namen te uredbe je zaščita javnega interesa varstva gozdov, zato morajo lastniki gozdov izvesti predpisane ukrepe. Na podlagi navedene uredbe Hrvatske šume d.o.o označijo vsa drevesa, ki so napadena po podlubnikih ne glede na to ali se takšna drevesa nahajajo v zasebnem gozdu ali v državnem gozdu. Po označitvi napadenih dreves, »Hrvaške šume d.o.o« preko medijev in ostalih sredstev obveščanja, obvestijo lastnike gozdov, da je narejena označitev dreves ter, da se morajo ta drevesa posekati v predpisanem roku. Če lastniki gozdov v predpisanem roku predpisanih del ne izvedejo, to naredijo »Hrvaške šume d.o.o«. S podlubniki napadena drevesa posekajo, izvedejo gozdni red, les spravijo iz gozda in prodajo na javni dražbi. Iz sredstev, ki so jih dobili na javni dražbi, se najprej pokrijejo stroški vseh izvedenih del, razlika pa se nakaže na posebni račun. Šele, ko lastnik gozda izkaže, da je lastnik dotičnega lesa, se mu razlika sredstev nakaže na njegov račun.

Slovaška:

Država financira službo za varstvo gozdov in omogoča finančno podporo lastnikom gozdov, vendar samo v primeru večjih kalamitet. Drugače drugih spodbud na Slovaškem ni, saj se pričakuje, da imajo lastniki zaradi prihodkov od prodaje posekanega drevja tudi sredstva za obnovo in varstvo gozdov. Zakon o gozdovih določa obveznosti za lastnike gozdov v primeru prenamnožitve populacije podlubnikov. V takšnih primerih »Forest manager« označi drevesa, ki jih je potrebno posekati. To sečnjo lahko opravi lastnik sam ali pa jo izvede katera druga pravna oseba. V primeru, da lastnik ne poseka označenih dreves oziroma, da teh dreves ne poseka po njegovem naročilu »forest manager« ali druga pravna oseba obvesti državno administracijo. Državna administracija lahko izpelje postopek, da označena drevesa poseka druga pravna oseba, stroške pa nosi lastnik.

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

Zakon nima administrativnih posledic.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Zakon nima posledic na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Zakon nima posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za

Zakon nima vpliva na socialno področje

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Zakon nima vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja: /

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa: /

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona: /

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA SPREMEMB IN DOPOLNITEV ZAKONA:

- Osnutek zakona je bil objavljen na e-demokraciji 7. avgusta 2019.
- Javna predstavitev je trajala do 6. septembra 2019.

Predloge so podali: Gozdno gospodarstvo Bled, d. o. o., Združenje večjih gozdnih posesti.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

1. Predlog, da bi se določbe Zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov (Uradni list RS, št. 14/18; v nadaljnjem besedilu: ZUOPŠP) uporabljale tudi, kadar bi posek zaradi sanitarne sečnje presegel 50 % letnega možnega poseka.

Četrti odstavek 1. člena ZUOPŠP določa, da se ta uporablja za odpravo posledic škode v gozdovih zaradi naravnih ujm, če je treba posekati oziroma spraviti iz gozda več kot 400.000 m³ dreves v posameznem koledarskem letu in je ocenjena škoda enaka ali večja od praga, kot ga za naravno nesrečo opredeljujejo predpisi, ki urejajo področje naravnih nesreč, in ima to lahko za posledico prenamnožitev populacije podlubnikov. V skladu s predpisi, ki urejajo naravne nesreče, mora škoda presežati 0,3 promile načrtovanih prihodkov državnega proračuna v tekočem letu, da gre za naravno nesrečo. V posamezni gozdno gospodarski enoti ne more priti do situacije, da bi 50 % sanitarnega poseka doseglo 400.000 m³, saj je možni posek v posamezni gospodarski enoti povprečne velikosti med 150.000 m³ in 300.000 m³. Posledično tudi škoda ne more preseči praga za naravno nesrečo - 0,3 promile načrtovanih prihodkov državnega proračuna v tekočem letu. Zato predlog ni bil upoštevan.

2. Predlog, da bi se z ZUOPŠP dovolilo skladiščenje lesa na kmetijskih zemljiščih, če ima lastnik tega lesa sklenjeno ustrezno najemno pogodbo z lastnikom kmetijskega zemljišča.

26. člen Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16) določa, da če spravila, prevoza ali zložitve gozdnih lesnih sortimentov ni mogoče opraviti drugače ali bi bil drugačen način nesorazmerno dražji, mora lastnik kmetijskega zemljišča dovoliti v nerastni dobi začasen prevoz ali začasno zložitve tujih gozdnih lesnih sortimentov na svojem zemljišču. Če tega ni mogoče doseči sporazumno, izda Zavod o tem odločbo v upravnem postopku. V odločbi se v skladu s predpisi o razlastitvi določi tudi višina odškodnine za začasno uporabljena zemljišča. Navedeni predlog je že upoštevan v veljavnih predpisih o gozdovih.

3. Zahteva po določitvi izjeme pri ureditvi sečišča (da vej in vrhačev ne bi bilo treba razžagovati in

zlagati v kupe)

10. člen Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13) določa, da se mora sečišče urediti takoj po poseku drevja in spravilu gozdnih lesnih sortimentov, najpozneje pa v dveh mesecih po začetku sečnje, razen če z drugimi predpisi ali odločbo Zavoda za gozdove Slovenije ni določen krajši rok. V skladu s Pravilnikom je sečišče urejeno, če so:

- posekana vsa drevesa, ki so bila pri sečnji ali spravilu močneje poškodovana;
- iz gozda spravljene vsi gozdni lesni sortimenti;
- veje in vrhači iglavcev razžagani in zloženi na kupe oziroma v primeru strojne sečnje založeni tudi v sečne poti ali v primeru uporabe procesorske glave na dvigalu žičnice, zloženi na kupe tudi ob kamionski cesti;
- pri redčenju ali panjevski sečnji debelejšje veje listavcev razžagane in razprostrte po gozdnih tleh;
- pri pomladitvenih sečnjah sečni ostanki zloženi tako, da ne ovirajo razvoja mladja;
- pri končnem poseku za umetno obnovo sečni ostanki primerno razžagani in zloženi v redi ali kupe tako, da je površina pripravljena za sajenje;
- odpravljene poškodbe na gozdnih tleh in gozdnih vlakah, ki predstavljajo nevarnost za pričetek erozije, in če so odstranjeni vsi sečni ostanki iz strug potokov in hudournikov;
- sečni ostanki odstranjeni z gozdnih poti in prometnic, z mejnikov, iz kaluž in vodnih izvirov ter s kmetijskih zemljišč in z zunanjih gozdnih robov;
- odstranjeni vsi nelesni odpadki, ki so nastali pri opravljanju del.

Z zlaganjem vej in vrhačev v kupe se preprečuje nadaljnje razmnoževanje in širjenje podlubnikov, pri pomladitvenih sečnjah pa se s tem naredi prostor za pomladitev. Zato predlog ni bil upoštevan.

4. Zagotovitev dodatnih sredstev za vzdrževanje gozdnih prometnic v višini vsaj 50 % dodatnih sredstev.

Predlog bi imel nesprejemljive posledice za javna finančna sredstva. Ne glede na to, pa se sredstva za vzdrževanje gozdnih cest v proračunih prihodnjih let povečujejo. Zagotavljajo se iz treh virov: lastniki gozdov, proračun RS in lastna sredstva občin. Delež proračunskih sredstev predstavlja 33 %. Zaradi povečevanja katastrskega dohodka v prihodnjih letih, se povečujejo tudi sredstva proračuna. Od leta 2021 bodo sredstva za vzdrževanje gozdnih cest višja za 60 % glede na leto 2018.

5. Zahteva, da se za drevje, iz katerega je podlubnik že izletel, ne izdaja odločb o sanitarni sečnji z roki, ki veljajo za sanitarno sečnjo.

29. člen Zakona o gozdovih, ki je podlaga za izdajo odločb za sanitarno sečnjo in določitev roka za njeno izvedbo določa, da se odločba za sanitarno sečnjo izda samo za z insekti napadeno drevje. Iz tega izhaja, da se za drevje, iz katerega je podlubnik že izletel, ne izda odločba o sanitarni sečnji in tudi ne določi rok, ki velja za izvršitev takšne odločbe. Ker ni več nevarnosti širjenja podlubnikov iz takšnih dreves, je rok lahko sorazmerno daljši.

6. Predlog, da za gradnjo gozdnih cest, ki so enostaven objekt, ne bi bilo treba pridobivati soglasij in dovoljenj, ampak bi zadostoval elaborat ničelnice, ki ga izdelata Zavod.

V prvotnem predlogu ZUOPŠP se je predlagalo, da bi se gozdne vlake, ki so enostaven objekt, lahko gradilo samo na podlagi soglasja Zavoda, ne bi pa bilo potrebno pridobivati drugih soglasij in dovoljenj. Takšni rešitvi sta nasprotovala Ministrstvo za okolje in prostor ter Ministrstvo za kulturo, zato je bil ta člen izbrisan iz predloga Zakona.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi predloga zakona zunanji strokovnjaki oz. pravne osebe niso sodelovali.

9. NAVEDBA, KATERIH PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- dr. Aleksandra Pivec, ministrica
- Damjan Stanonik, državni sekretar
- mag. Robert Režonja, generalni direktor Direktorata za gozdarstvo in lovstvo
- Gregor Meterc, vodja Sektorja za gozdarstvo
- Samo Mihelin, vodja Sektorja za pravno sistemske zadeve in spremljanje gospodarjenja z državnimi gozdovi
- Tanja Krebs, višja svetovalka
- mag. Alenka Korenjak, sekretarka

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov (Uradni list RS, št. 14/18) se v 1. členu na koncu besedila drugega odstavka pika nadomesti z vejico in doda besedilo »če ni s tem zakonom določeno drugače.«.

2. člen

Za 3. členom se doda nov 3.a člen, ki se glasi:

»3.a člen (odločba o varstvenih delih)

(1) Ne glede na predpise, ki urejajo gozdove, Zavod lastniku gozda v odločbi o določitvi sanitarne sečnje, spravila in odvoza okuženega ali z insekti napadenega, močno poškodovanega ali podrtega drevja iz gozda na lokacijo, ki ne pomeni nevarnosti za nadaljnje širjenje škodljivih organizmov, ter preventivnih varstvenih del za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov (v nadaljnjem besedilu: varstvena dela) določi primerni rok za izvedbo del tudi ob upoštevanju skupne količine poškodovane lesne mase gozdov v eni gozdnogospodarski enoti ali več sosednjih gozdnogospodarskih enotah, dostopnosti poškodovanega območja glede na odprtost gozda z gozdnimi prometnicami in njihovo prevoznost ter prevoznost lokalnih cest. Zavod v obrazložitvi odločbe navede razloge in pojasni okoliščine, ki jih je upošteval pri določitvi roka za izvedbo posameznih varstvenih del v skladu s tem odstavkom.

(2) Po izdaji odločbe iz prejšnjega odstavka in pred potekom roka za izvedbo varstvenih del, določenega v odločbi, lahko lastnik gozda, če so za to podani objektivno utemeljeni razlogi, vložil obrazloženo zahtevo na Zavod, in sicer za:

- podaljšanje roka iz odločbe za izvedbo varstvenih del ali
- spremembo obsega varstvenih del in določitev novega roka za njihovo izvedbo.

(3) Za objektivno utemeljene razloge iz prejšnjega odstavka se štejejo tudi okoliščine, nastale po izdaji odločbe, ki jih ni bilo mogoče predvideti oziroma na katere lastnik gozda ni imel vpliva in zaradi katerih je izvajanje del iz odločbe v prvotnem roku postalo oteženo oziroma se je dejansko stanje v naravi spremenilo glede na ugotovljeno dejansko stanje v odločbi iz prvega odstavka tega člena.

(4) Zavod o zahtevi iz drugega odstavka tega člena odloči z odločbo.

(5) Zavod začne postopek za izdajo odločbe iz druge alineje drugega odstavka tega člena v roku iz drugega odstavka tega člena tudi po uradni dolžnosti, če ugotovi, da so za to podani objektivno utemeljeni razlogi.

(6) V odločbi iz druge alineje drugega odstavka tega člena se odločba iz prvega odstavka tega člena razveljavi.

(7) Če je v teku postopek iz drugega ali petega odstavka tega člena, se globa za prekršek iz 16. točke prvega odstavka 79. člena Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16; v nadaljnjem besedilu: ZG) oziroma upravna izvršba po drugi osebi iz 29.a člena ZG lahko izreče oziroma izvršba izvede po vročitvi prvostopenjske odločbe, če sanitarna sečnja ali preventivna varstvena dela niso opravljena v roku, določenem z odločbo, ali so opravljena v nasprotju z odločbo.

(8) Pritožba zoper odločbo iz četrtega in petega odstavka tega člena ne zadrži njene izvršitve.«.

3. člen

V 4. členu se za prvo alinejo doda nova druga alineja, ki se glasi:

»– izjeme glede postopka sprejemanja sprememb in dopolnitev gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot (v nadaljnjem besedilu: GGN GGE);«.

Dosedanje druga do šesta alineja postanejo tretja do sedma alineja.

4. člen

V 5. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Do ukrepov za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov iz tretje do sedme alineje prejšnjega člena je upravičen lastnik gozda, ki izvaja ali je izvedel vsa dela v obsegu, vsebini in rokih, kot je določeno z odločbo Zavoda o določitvi varstvenih del za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov v skladu s predpisi, ki urejajo gozdove, in s tem zakonom.«.

5. člen

Za 6. členom se doda nov 6.a člen, ki se glasi:

»6.a člen
(spremembe in dopolnitve GGN GGE)

Ne glede na predpise o gozdovih, ki določajo postopek za sprejemanje sprememb in dopolnitev

GGN GGE, se v primeru, ko posek zaradi sanitarne sečnje zaradi odprave posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov na ravni gozdnogospodarske enote preseže 25 odstotkov možnega poseka, spremembe in dopolnitve GGN GGE sprejmejo po skrajšanem postopku na način, da Zavod predloži ministrstvu, pristojnemu za gozdarstvo, v sprejetje predlog sprememb in dopolnitev GGN GGE brez predhodnih postopkov, določenih v zakonu, ki ureja gozdove, in ne glede na leto ureditvenega obdobja. Zavod predlog sprememb in dopolnitev GGN GGE predhodno predloži ministrstvu, pristojnemu za okolje, v presojo glede obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje. Po odločitvi ministrstva, pristojnega za okolje, oziroma po celoviti presoji vplivov na okolje, če je ta obvezna, predlog sprememb in dopolnitev GGN GGE določi svet območne enote Zavoda. Predlog GGN GGE Zavod pošlje ministrstvu, pristojnemu za gozdarstvo, v sprejetje. Spremembe in dopolnitve GGN GGE se lahko nanašajo samo na odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov.«.

6. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Posamezni ukrepi za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov iz tega zakona pomenijo odstop od veljavne ureditve po predpisih o gozdovih, zato se drugi odstavek 1. člena dopolni z besedilom: »če ni s tem zakonom določeno drugače«.

K 2. členu

Zavod za gozdove Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zavod) na podlagi 29. člena Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16; v nadaljnjem besedilu: ZG) ter v skladu s podzakonskimi predpisi o varstvu gozdov lastniku gozda po uradni dolžnosti z odločbo v upravnem postopku naloži sanitarne sečnje ter druga varstvena dela in rok, do kdaj jih mora opraviti. Nov 3.a člen v postopku izdaje odločb o sanitarnih sečnjah in drugih varstvenih delih v gozdovih zaradi odprave posledic prenamnožitve populacije podlubnikov (oziroma drugih naravnih nesreč po tem zakonu) določa način določanja roka za izvedbo varstvenih del ter možnost spremembe roka in obsega teh del po vročitvi prvostopenjske odločbe, če so za to podani objektivno utemeljeni razlogi.

V skladu s 27. členom Pravilnika o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09 in 31/16) mora lastnik gozda ukrepe za zatiranje podlubnikov izvesti najpozneje v 21 dneh po odkritju žarišča podlubnikov, pri čemer lahko Zavod z odločbo določi krajši ali daljši rok ob upoštevanju razvojne faze podlubnikov v žarišču, velikosti žarišča, deleža iglavcev v preostalem sestoju, vremenskih in drugih razmer ter populacijskih značilnosti podlubnikov na območju krajevne enote Zavoda. Prvi odstavek novega 3.a člena zakona določa, da mora Zavod pri določitvi roka lastniku gozda v odločbi za izvedbo sanitarne sečnje ter drugih varstvenih del v gozdu nujno upoštevati tudi skupno količino poškodovane lesne mase na območju ene ali več sosednjih gozdnogospodarskih enot ter dostopnost poškodovanega gozda glede na odprtost z gozdnimi prometnicami, njihovo prevoznost in prevoznost lokalnih cest. Pri izvajanju zakona se je namreč na terenu izkazalo, da rok za izvedbo sanitarne sečnje in drugih varstvenih del iz odločbe ni izvršljiv, kadar mora posamezni lastnik hkrati posekati večjo količino lesne mase na več parcelah v posamezni ali v več sosednjih gozdnogospodarskih enotah. Prav tako spravilo lesa iz gozda ni mogoče, če gozdovi niso ustrezno odprti z gozdnimi prometnicami, gozdne prometnice niso prevozne (npr. zaradi snega, velike

razmočenosti tal, podrtega drevja in drugih preprek na trasi idr.) ali zaradi neprevoznosti oziroma zaprtosti lokalnih cest.

Če se po izdaji (vročitvi) odločbe o sanitarni sečnji in drugih varstvenih delih za odpravo posledic škode po naravni nesreči iz tega zakona izkaže, da Zavod pri določitvi roka za izvedbo del ni upošteval vseh, v prvem odstavku 3.a člena navedenih okoliščin, ali so le-te nastopile po izdaji odločbe ali so podani drugi utemeljeni objektivni razlogi in zaradi tega ne bo mogoče do roka izvršiti vseh del iz odločbe, ima lastnik gozda v skladu s prvo alinejo drugega odstavka 3.a člena pravico na Zavod vložiti obrazloženo zahtevo za podaljšanje roka iz odločbe. Lastnik gozda lahko zahtevo vloži najpozneje do izteka roka za izvedbo del v odločbi, v svoji zahtevi pa mora utemeljiti objektivne okoliščine, ki so obstajale že v času izdaje prve odločbe ali pa so nastopile po njeni izdaji ter nanje ni mogel vplivati oziroma jih ni bilo mogoče predvideti. Gre zlasti za primere težje dostopnosti do poškodovanega gozda zaradi neugodnih vremenskih razmer (večja količina zapadlega snega, razmočenost tal zaradi obilnega deževja,...), nezmožnosti pridobitve vseh zahtevanih soglasij (dovoljenj) za izgradnjo gozdne prometnice, katere gradnja je nujno potrebna za izvedbo sanitarnih del (tj. soglasje (so)lastnikov, naravovarstveno soglasje, vodovarstveno dovoljenje idr), zapore lokalnih cest idr.. O lastnikovi zahtevi odloči Zavod z odločbo, s katero lastniku podaljša rok za izvedbo del, ali njegovo zahtevo zavrne. Če izda Zavod odločbo o podaljšanju roka v skladu s tem členom, ostane predhodna odločba v delu, ki lastniku nalaga vsebino in obseg varstvenih del, nespremenjena.

Na terenu se pogosto izkaže, da je obseg poškodovanega drevja večji, kot je bil ugotovljen v postopku izdaje odločbe o sanitarni sečnji in drugih varstvenih delih za odpravo posledic škode po naravni nesreči s strani Zavoda, tj. zlasti zaradi novih poškodb, ki so jih povzročila že podrti ali poškodovana drevesa na ostalem bližnjem drevju ali hitro razmnoževanje in širjenje lubadarja na zdrava okoliška drevesa. Gre za okoliščine, ki jih vnaprej ni bilo mogoče predvideti in na katere lastnik ni mogel vplivati, zaradi le- teh pa se dejansko stanje v naravi in vsebina ter obseg del iz že izdane odločbe razlikujejo. V teh primerih ima lastnik gozda na podlagi druge alineje drugega odstavka 3.a člena do izteka roka za izvedbo del pravico od Zavoda zahtevati, da glede na spremenjeno dejansko stanje ugotovi drug obseg sanitarne sečnje in drugih del iz odločbe ter v povezavi s tem določi tudi nov rok izvršitve. O lastnikovi zahtevi odloči Zavod z odločbo, s katero lastniku ugodi ali njegovo zahtevo zavrne. Zavod začne postopek za izdajo odločbe o spremembi obsega sanitarne sečnje in drugih varstvenih del ter roka za njihovo izvedbo tudi po uradni dolžnosti, če sam ugotovi, da so za to podane okoliščine iz tega odstavka. Z vidika spremljanja stanja in razvoja gozdov ter izvajanja nalog nadzora v gozdu po zakonu je pomembno evidentiranje posekanega drevja po vrsti sečnje, drevesni vrsti, številu in debelinski strukturi. V skladu s pravilnikom, ki ureja izvajanje sečnje, ravnanje s sečnimi ostanki, spravilo in zlaganje gozdnih lesnih sortimentov mora Zavod drevje za možni posek vidno označiti. Če mora Zavod v istem oddelku/odseku dodatno označiti drevje za sanitarno sečnjo zaradi novih poškodb ali napada podlubnikov po izdaji odločbe o sanitarni sečnji, na terenu ni več mogoče ugotoviti, katera označitev oziroma sečnja je bila opravljena na podlagi prve, in katera na podlagi druge odločbe. Zato se v skladu s šestim odstavkom 3.a člena v odločbi, s katero Zavod določi nov (spremenjen) obseg sanitarne sečnje in rok v primerjavi s predhodno odločbo, le-to v celoti razveljavi.

Odločba, ki jo izda Zavod v skladu z drugim ali petim odstavkom 3.a člena zakona, šteje glede vlaganja pritožbe in drugih pravnih sredstev za samostojno odločbo. Pri tem vložena zahteva lastnika gozda oziroma začetek postopka izdaje odločbe po uradni dolžnosti s strani Zavoda ne izključuje možnosti vložitve pritožbe zoper predhodno odločbo.

Sedmi odstavek 3.a člena določa še, da v času odločanja o zahtevi lastnika gozda na podlagi drugega odstavka 3.a člena ali v času teka postopka za izdajo nove odločbe po uradni dolžnosti v skladu s petim odstavkom 3.a člena, lastniku gozda, ki ni izvedel sanitarne sečnje ali preventivnih varstvenih del v roku iz prve odločbe ali jih je izvedel v nasprotju z odločbo, ni mogoče izreči

sankcije za prekršek po ZG do vročitve (nove) prvostopenjske odločbe Zavoda. Prav tako v tem času Zavodu ni treba začeti postopka upravne izvršbe po drugi osebi na podlagi izvršljive predhodne odločbe, kot to določa 29.a člen ZG.

Določbe tega člena se v skladu s tem zakonom uporabljajo za odločbe, ki jih Zavod izda za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov ali zaradi drugih naravnih ujm (smiselno) po izdaji sklepa Vlade RS iz prvega odstavka 2. člena zakona o potrditvi poročila o stanju in oceni škode po naravni nesreči.

K 3. členu

Ker se s 5. členom tega zakona dodaja nov ukrep za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov (nov 6.a člen), je treba dopolniti besedilo 4. člena zakona.

K 4. členu

Besedilo prvega odstavka 5. člena zakona se usklajuje s spremembami 4. člena ter z novim 6.a členom zakona.

K 5. členu

Predpisi o gozdovih določajo dopustna odstopanja od možnega poseka, določenega z gozdnogospodarskimi načrti gozdnogospodarske enote. Ta v primeru sanitarne sečnje zaradi nepredvidenih sprememb v gozdovih znaša 25 odstotkov. Pobudo za spremembo oziroma dopolnitev gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote lahko vloži fizična ali pravna oseba, ki izkaže svoj pravni interes. Zavod pa vloži pobudo po uradni dolžnosti. Rok za vložitev pobude je najkasneje do 1. oktobra v šestem letu ureditvenega obdobja. Poleg tega predpisi o gozdovih določajo postopek sprejemanja gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote, in sicer:

- obvestilo lastnikov gozdov in zainteresirane javnosti o začetku priprave načrta;
- priprava osnutka načrta, ki ga določi strokovni svet območne enote Zavoda;
- javna razgrnitev in javna obravnava;
- obravnava pripomb in predlogov na svetu območne enote Zavoda;
- priprava predloga, ki ga določi strokovni svet območne enote Zavoda;
- pridobivanje mnenj in soglasij;
- predložitev predloga načrta s soglasji v sprejem ministru, pristojnemu za gozdarstvo.

Opisani postopki so dolgotrajni (trajajo najmanj eno leto), kar zaradi vsakoletnih ponavljajočih se naravnih nesreč v gozdovih, ki praviloma presežejo prag 25 % sanitarne sečnje, onemogoča ažuriranje podatkov o gozdovih in s tem učinkovito načrtovanje ukrepov za obnovo in nadaljnji razvoj prizadetih površin. Zaradi navedenega se s tem členom postopke za spremembo načrtov poenostavlja in skrajšuje. Nov 6.b člen določa, da če posek zaradi sanitarne sečnje zaradi odprave posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov na ravni gozdnogospodarske enote preseže 25 odstotkov možnega poseka, se spremembe gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote sprejmejo po skrajšanem postopku. Zavod pripravi predlog sprememb in dopolnitev načrta in na ministrstvo, pristojno za okolje, vloži vlogo za odločitev glede obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje. Nato Zavod predloži ministrstvu, pristojnemu za gozdarstvo, v sprejem predlog sprememb in dopolnitev gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote brez predhodnih postopkov, določenih v zakonu, ki ureja gozdove, in ne glede na leto ureditvenega obdobja. Predlog sprememb in dopolnitev predhodno določi svet območne enote Zavoda. Spremembe in dopolnitve načrta se lahko nanašajo samo na odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov. V delih enote, kjer škoda zaradi

prenamnožitve populacij podlubnikov ni ugotovljena, se ukrepi v gozdovih izvedejo v skladu s prvotno sprejetim načrtom, ki se je tudi sprejel po postopkih, ki so določeni v predpisih o gozdovih. Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za odstopanja od možnega poseka v gozdnogospodarski enoti v primeru sanitarnih sečenj zaradi odprave posledic škode po drugih naravnih nesrečah v skladu z zakonom.

K 6. členu

Člen določa začetek veljavnosti zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen (vsebina)

(1) Ta zakon določa dodatne ukrepe za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacij podlubnikov kot pomoč prizadetim lastnikom gozdov.

(2) Ukrepi po tem zakonu se uporabljajo poleg ukrepov, ki jih za preprečitev širjenja in zatiranje prenamnoženih populacij žuželk ter sanacijo poškodovanega gozda določa zakon, ki ureja gozdove, ter predpisi, ki urejajo ukrepe kmetijske politike.

(3) Prenamnožitev populacije podlubnikov po tem zakonu je naravna nesreča.

(4) Določbe tega zakona se uporabljajo tudi za odpravo posledic škode v gozdovih zaradi naravnih ujm, če je treba posekati oziroma spraviti iz gozda več kot 400.000 m³ dreves v posameznem koledarskem letu in je ocenjena škoda enaka ali večja od praga, kot ga za naravno nesrečo opredeljujejo predpisi, ki urejajo področje naravnih nesreč, in ima to lahko za posledico prenamnožitev populacije podlubnikov. Naravna ujma iz tega odstavka je naravna nesreča po tem zakonu.

(5) Naravne ujme iz prejšnjega odstavka so snegolom, vetrolom, žledolom, poplava, snežni ali zemeljski plaz ter drug naravni pojav, če povzroči poškodovanost oziroma fiziološko oslabiljenost dreves v gozdu.

(6) Stanje in ocena škode iz četrtega odstavka tega člena se ugotavljata v skladu z 2. in 3. členom tega zakona.

4. člen (ukrepi za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov)

Ukrepi za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov po tem zakonu so:

- izjema pri odreditvi sanitarne sečnje;
- skrajšanje rokov za izdajo soglasij, dovoljenj in drugih aktov državnih organov in nosilcev javnih pooblastil;
- izjeme pri gradnji gozdnih prometnic;
- povračilo stroškov pri zapori državnih cest zaradi izvedbe varstvenih del zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov;
- povračilo stroškov za zaporo občinskih cest zaradi izvedbe varstvenih del zaradi prenamnožitve populacij podlubnikov;
- posebna ureditev glede zmanjšanja ali odpisa prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za kmete iz Zakona o pogojih, pod katerimi se kmetom zmanjšani ali odpisani prispevki štejejo za plačane (Uradni list RS, št. 48/92 in 21/95; v nadaljnjem besedilu: ZPKZ).

5. člen (upravičenci)

(1) Do ukrepov za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov so upravičeni lastniki gozdov, ki izvajajo ali so izvedli vsa dela, v obsegu, vsebini in rokih, kot je določeno z odločbami Zavoda o določitvi varstvenih del za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov v skladu z zakonom, ki ureja gozdove.

(2) Upravičenec oziroma upravičenka (v nadaljnjem besedilu: upravičenec) mora imeti poravnane vse finančne obveznosti do države. Izpolnjevanje obveznosti do države pomeni, da vrednost neplačanih zapadlih obveznosti do države ne presega 50 evrov ali več. Stanje poravnanih obveznosti do države upravičenec dokazuje z originalnim potrdilom Finančne uprave Republike Slovenije, ki ne sme biti starejše od 30 dni.

(3) Za ugotavljanje upravičenosti do ukrepov po tem zakonu se uporabljajo evidence Zavoda, ki jih Zavod vodi na podlagi predpisov o gozdovih.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Vlada Republike Slovenije predlaga, da Državni zbor Republike Slovenije skladno s 142. členom Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17) Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve Zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov (Uradni list RS, št. 14/18). Spremembe in dopolnitve se nanašajo na posebnosti upravnega postopka izdaje odločb za sanitarno sečnjo na podlagi zakona, ki ureja gozdove, ter poenostavitev postopka sprejema sprememb in dopolnitev gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote v primeru naravne nesreče v gozdu.

VI. PRILOGE

- MSP - test (za celovito presojo posledic na gospodarstvo, predvsem za mala in srednje velika podjetja, je pri pripravi vseh predlogov zakonov, z izjemo zakonov iz petega odstavka 8.b člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije, obvezna uporaba MSP-testa).